

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 1469/2022
03.11.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бранка Станића, председника већа, Татјане Матковић Стефановић и Татјане Миљуш, чланова већа, у парници по тужби тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Милинко Бајчета, адвокат у ..., против туженог ЈП „Путеви Србије“ Београд, ради исплате, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 3479/2021 од 10.09.2021. године, у седници већа одржаној дана 03. новембра 2022. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 3479/2021 од 10.09.2021. године.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П1 1828/2019 од 22.04.2021. године, у ставу првом изреке, усвојен је тужбени захтев тужиоца, па је обавезан тужени да тужиоцу исплати накнаду за минули рад у износу од 63.186,41 динар, са законском затезном каматом на одређене износе од одређених датума до исплате. У ставу другом изреке, обавезан је тужени да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 71.856,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 3479/2021 од 10.09.2021. године, преиначена је првостепена пресуда тако што је одбијен као неоснован тужбени захтев тужиоца, те је преиначено и решење о трошковима поступка и одбијен као неоснован захтев тужиоца за накнаду трошкова парничног поступка у износу од 71.856,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужилац је изјавио благовремену и дозвољену ревизију, због битне повреде одредаба парничног поступка и због погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду на основу члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, број 72/11...18/20) и утврдио да ревизија тужиоца није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку на коју Врховни касациони суд пази по службеној дужности, а у поступку пред другостепеним судом није дошло до пропуста у примени или погрешне примене било које од одредаба тог закона, у смислу одредбе члана 374. став 1. Закона о парничном поступку, на коју се ревизијом указује.

Оспоравајући правилност примене материјалог права од стране другостепеног суда, ревидент понавља тврдњу да је радни век провео код правних претходника туженог, субјеката који су управљали путевима, којима је Република Србија била власник и који су били у државној својини и повезана правна лица у смислу одредбе члана 62. Закона о привредним друштвима.

Према утврђеном чињеничном стању тужилац је фактички радио исте послове 36 година. Од 01.03.1983. године тужилац је био запослен у „Војводина пут“, а од 01.07.1992. године тужилац је запослен код туженог. До подношења тужбе остварио је укупан стаж осигурања у трајању од 36 година. Анексом уговора о раду тужиоца предвиђено је, између осталог, у члану 7. тачка 7. тачка 3, да увећану зараду чини време проведено на раду за сваку годину рада остварену у радном односу (ефективни стаж) од 0,4%.

Првостепени суд је применом одредби члана 8. и 108. Закона о раду, одредби члана 42. и 45. став 1. Правилника о раду од 17.04.2015. године код туженог, те одредбе члана 49. став 1. тачка 1. Колективног уговора туженог из марта 2011. године, на основу чињеница утврђених вештачењем од стране вештака економско-финансијске струке од 15.12.2020. године, утврдио да је тужиоцу у периоду од јула 2016. године, закључно са новембром 2020. године, обрачунато и исплаћено мање на име увећања зараде по основу минулог рада у укупном нето износу од 63.186,41 динар, односно месечно у износима како је досуђено првостепеном пресудом, са датумом доспелости сваког појединачног месечног износа.

Првостепени суд је изнео да је Колективним уговором и Правилником о раду којим је прописано да запослени има право на увећану зараду у утврђеној висини по основу минулог рада за свку пуну годину рада у радном односу укључујући и рад код правних претходника садашњег послодавца и са њим повезаних лица, повољније предвиђен услов рада од оних предвиђених одредбом члана 108. Закона о раду. Притом, сматра да је на туженом терет доказивања да „Војводина пут“ није правни претходник туженог, нити повезано правно лице са туженим, имајући у виду бројне статусне промене када су у питању предузећа за путеве и уопште статус путне привреде, па је на основу тако утврђеног чињеничног стања, закључио да тужиоцу припада право на разлику у заради, утврђену налазом и мишљењем судског вештака, са законском затезном каматом по одредби члана 277. Закона о облигационим односима.

Другостепени суд је, одлучујући о жалби туженог, дошао до другачијег закључка на основу ког је преиначио првостепену пресуду и одбио тужбени захтев тужиоца. Другостепени суд образлаже да се из садржине копије радне књижице тужиоца види да је тужилац засновао радни однос у „Војводина пут,“ након чега је од 1992. године наставио да ради код туженог, што је неспорно. Међутим, по оцени другостепеног суда,

на тужиоцу је био терет доказивања, у смислу члана 228. и 231. Закона о парничном поступку, да је „Војводина пут“ правни претходник, или повезано правно лице са туженим у смислу одредаба члана 108. став 2. Закона о раду. Стога другостепени суд налази да првостепени суд, погрешном применом правила о терету доказивања изводи погрешан закључак о доказаности чињенице да је тужени правни следбеник привредног друштва „Војводина пут“. Повезаним лицем у односу на одређено правно лице другостепени суд применом одредбе члана 62. Закона о привредним друштвима („Сл. гласник РС“ бр. 36/11, 5/15) сматра правно лице, које је заједно са тим правним лицем под контролом трећег лица, које врши контролни утицај на пословање другог лица, између осталог, путем надзорног одбора. Међутим, према становишту другостепеног суда, битно је да тужилац током првостепеног поступка није доказао да је „Војводина пут“ правни следбеник туженог, с обзиром на то да није доставио доказе на ту спорну околност, а одлука не може да се заснива на претпоставци о правном следбеништву, коју је вештак у свом налазу навео. Из наведених разлога, другостепени суд је преиначио првостепену пресуду и одбио тужбени захтев.

Према оцени Врховног касационог суда правилно је другостепени суд применио материјално право, када је одбио тужбени захтев тужиоца и то из разлога наведених у образложењу побијане пресуде.

Према одредби члана 108. Закона о раду („Сл. гласник РС“ бр. 24/2005, 61/2005, 54/2009, 32/2013, 75/2014), запослени има право на увећану зараду у висини утврђеној општим актом и уговором о раду, између осталог, по основу времена проведеног на раду за сваку пуну годину рада остварену у радном односу код послодавца (минули рад) – најмање 0,4% од основице. Наведеном одредбом Закона о раду одређено је ограничење, које се односи на признање права на увећану зараду по основу минулог рада оствареног у радном односу код послодавца код кога се запослени тренутно налази у радном односу, будући да је према ранијој одредби наведеног члана Закона о раду („Службени гласник РС“ број 24/05...32/13) предвиђено да се минули рад као додатак на плату обрачунава на укупне године рада код свих послодаваца. Према ставу 2. Закона о раду („Службени гласник РС“ број 24/2005, 61/2005, 54/2009, 32/2013, 75/14), при обрачуна минулог рада рачуна се и време проведено у радном односу код послодавца претходника из члана 147. тог закона (у случају статусне промене послодавца), као и код повезаних лица са послодавцем, у складу са законом. Одредбом члана 49. став 1. тачка 1. Колективног уговора код туженог из марта 2011. године прописано је да запослени има право на увећање зараде по основу времена проведеног на раду за сваку пуну годину рада остварену у радном односу (минули рад) у износу од 0,4% од основне зараде. Одредбом члана 45. став 2. Правилника о раду, при обрачуна минулог рада рачуна се и време проведено у радном односу код послодавца претходника из члана 147 Закона о раду, као и код повезаних лица са послодавцем у складу са законом, дакле као и према одредби члана 108. став 2. Закона о раду.

Овде тужени је тужиоцу, као запосленом, урачунао у минули рад време проведено код туженог. Дакле, тужени је применио новелирану законску одредбу на обрачуна и исплате зараде од када је тужилац у радном односу код туженог. Право на минули рад није стечено право, већ увећање зараде по основу минулог рада зависи од тога да ли за то има основа у законској одредби, односно на који начин је ово право

запосленог законом регулисано. Према оци Врховног касационог суда, тужиоцу се не може признати право на увећање зараде по основу минулог рада за период рада код претходног послодавца, „Војводина пут“ јер за то предузеће није доказано да је послодавац претходник садашњег јавног предузећа, у смислу члана 147. Закона о раду.

Тачни су наводи ревидента да су путеви, као добра у општој употреби, државна својина, а управљање државним путем је делатност од општег интереса. Међутим, наведена чињеница као и то да је држава оснивач туженог предузећа, не значи да су ранији и садашњи послодавац тужиоца повезана лица у смислу одредби члана 62. Закона о привредним друштвима. С обзиром на то да је на тужиоцу био терет доказивања, имајући у виду како тврди бројне статусне промене када су у питању предузећа за путеве, да је тужени правни следбеник „Војводина путу“, а да то тужилац није доказао, и имајући у виду да промена послодавца начелно повлачи са собом губитак права на минули рад, то тужиоцу не припада право на накнаду за време проведено у радном односу (минули рад) самом чињеницом да исти и даље ради на наплатној рампи, на којој је радио и код претходног послодавца.

С обзиром на напред изложено, неосновани су наводи ревизије о погрешној примени материјалног права, па је Врховни касациони суд применом одредбе члана 414. став 1. Закона о парничном поступку, одлучио као у изреци пресуде.

**Председник већа-судија
Бранко Станић с.р.**

**За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић**